

Handboek NVT

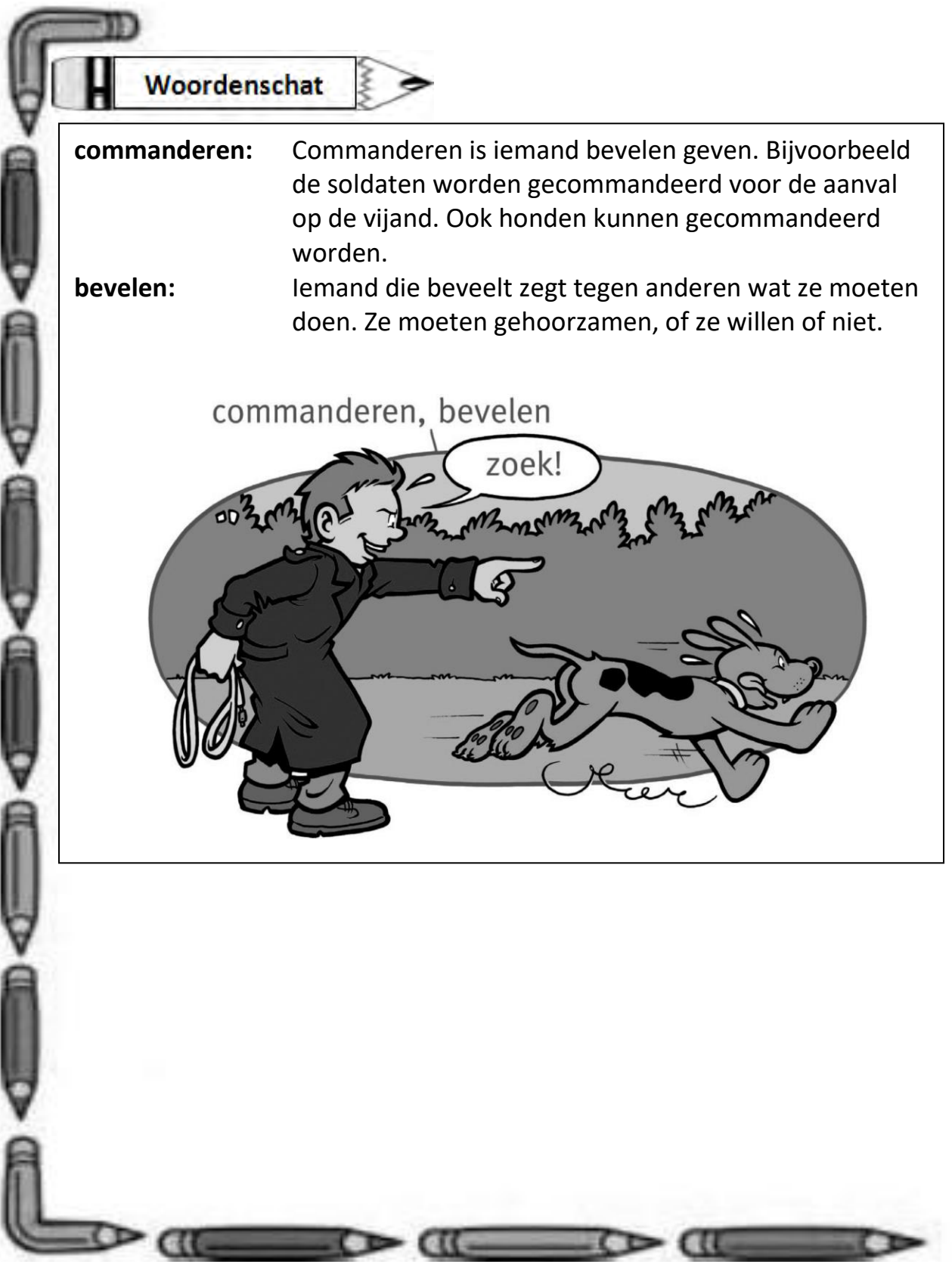
Leeswijzer Taalleesland
Nederlands voor het basisonderwijs
op Aruba (klas 3-klas 6)

Leerjaar 5

Thema 8

Daar droom ik van

Werkboek

Woordenschat

commanderen: Commanderen is iemand bevelen geven. Bijvoorbeeld de soldaten worden gecommandeerd voor de aanval op de vijand. Ook honden kunnen gecommandeerd worden.

bevelen: Iemand die beveelt zegt tegen anderen wat ze moeten doen. Ze moeten gehoorzamen, of ze willen of niet.

commanderen, bevelen

1

Meneer Freddy geeft Max soms bevelen. Max luistert goed. Welke zinnen zijn bevelen? Zet een kruisje in het goede hokje. De eerste is voorgedaan.

	bevel	geen bevel
Zit Max!	☒	☐
Goed gedaan, Max, goed gedaan.	☐	☐
Lieve hond!	☐	☐
Spring Max!	☐	☐
Lig!	☐	☐
Brave hond.	☐	☐

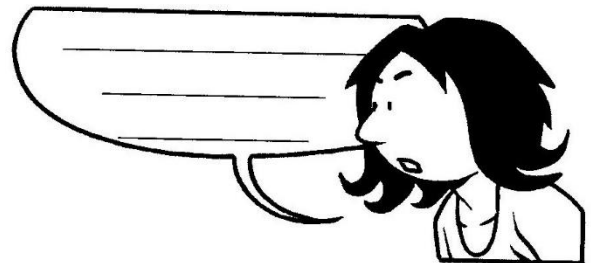
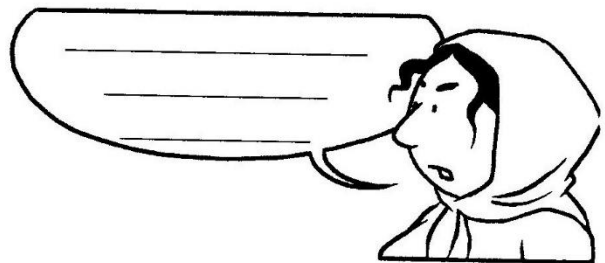
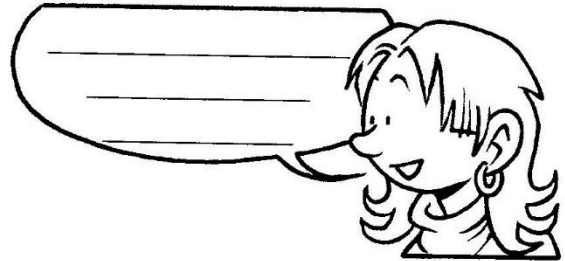
2

Soms zijn kinderen niet zo lief voor hun ouders. Ze denken dan dat ouders alles voor ze doen. Ze commanderen hun ouders bijna!

Vul de spreekballonnetjes in.
Kies uit "Ja hoor." of "Je hoeft me niet te commanderen!"

zelfverzekerd: Iemand die zelfverzekerd is, is heel zeker van zichzelf dat alles goed zal gaan. Hij aarzelt niet en is niet onzeker.

onzeker: Als je onzeker bent weet je niet wat je moet doen of hoe je iets moet doen. Bijvoorbeeld soms weet je niet precies hoe je een les moet maken.

het zelfvertrouwen: Wie zelfvertrouwen heeft is zeker van wat hij zegt en ook doet. Bijvoorbeeld: je weet zeker dat je de toets goed maakt.

vertwijfeld: Als je vertwijfeld bent, weet je niet zeker meer wat je moet doen. Je ben radeloos.

Woordenschat

waarschijnlijk:	Waarschijnlijk wordt gezegd van iets dat misschien wel waar is. Bijvoorbeeld: Jason komt waarschijnlijk op mijn verjaardag.
onwaarschijnlijk:	Onwaarschijnlijk wordt gezegd van iets dat misschien niet waar is. Onwaarschijnlijk is het tegenovergestelde van waarschijnlijk. Bijvoorbeeld het is onwaarschijnlijk dat de Hooiberg een vulkaan is.

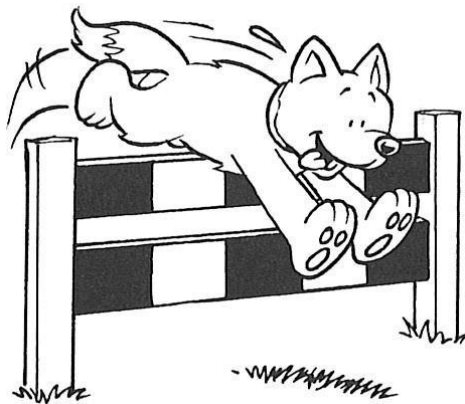
Woordenschat

1 Lees.

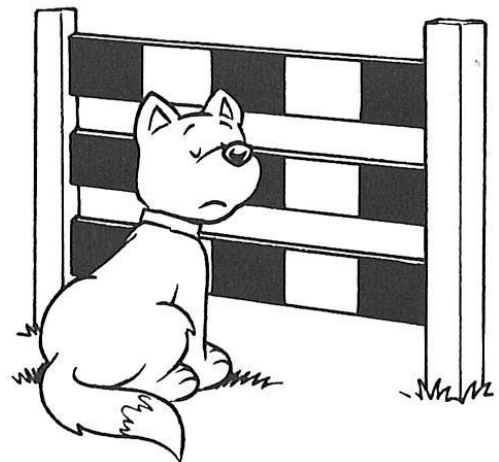
Meneer Andres heeft een hond. Die hond heet Max.
Max doet wel eens mee aan springwedstrijden. Kijk maar!
Zet de woorden onder het plaatje waar ze bij horen.

Kies uit de woorden in het hok.

zelfverzekerd	onzeker
het zelfvertrouwen	vertwijfeld

1 Max springt zonder te twifelen over de hindernis.

2 Max vindt sommige hindernissen een beetje te hoog.

Woordenschat**2**

Zet een streep onder het goede antwoord.

- 1 De moeder van Gilbert heeft nieuwe kleren voor Gilbert gekocht. Hij vindt ze zelf heel mooi, maar hij weet niet wat de klas ervan vindt.
Gilbert is onzeker/zelfverzekerd.
- 2 De vader van Harold heeft een heel mooie pet voor Harold gekocht. Harold vindt de pet heel erg stoer en dat vindt de klas vast ook!
Harold is onzeker/zelfverzekerd.
- 3 Lily is naar de kapper geweest. De kapper heeft allemaal vlechtjes gemaakt. Lily voelt zich heel mooi met haar nieuwe vlechtjes.
De vlechtjes geven Lily zelfvertrouwen/maken Lily vertwijfeld.
- 4 De moeder van Jenny heeft een nieuwe broek voor haar gekocht. Jenny vindt die broek stom, maar van haar moeder moet ze de nieuwe broek aantrekken als ze naar school gaat. Jenny vindt dat verschrikkelijk.
Het dragen van de broek maakt Jenny zelfverzekerd/vertwijfeld.

Woordenschat

3

De leerlingen van klas 5 schreeuwen door elkaar als meneer John even de klas uit is.

Lees goed wat ze zeggen. Welke uitspraken lijken jou onwaarschijnlijk? Omcirkel die uitspraken.

1

Lees.

De heks zwaait met een stok.

Met een stok vertelt *waarmee* het gebeurt, daarom noemen we dit het *waarmee*-deel. In de volgende zinnen staan ook *waarmee*-delen. Zet een streep onder de *waarmee*-delen.

- 1 Het monster slaat met zijn scherpe klauwen.
- 2 Met een racewagen kan Hedi vluchten.
- 3 Ze trommelt met haar vingers tegen het behang.

2.1

Maak de zinnen langer met een *hoe*-deel. Zet daarna een streep onder het *hoe*-deel.

- 1 De heks loopt.

- 2 Het monster brult.

- 3 Tes trekt aan Hedi's arm.

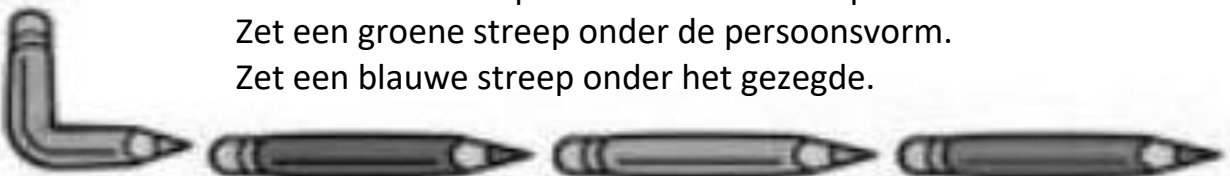
2.2

Kijk bij de zinnen van opdracht 2.

Zet een rode streep onder het onderwerp.

Zet een groene streep onder de persoonsvorm.

Zet een blauwe streep onder het gezegde.

3.1 Lees de zinnen.

- 1 De heks kon met een bezem vliegen.
- 2 De hond wilde bijten met zijn grote tanden.
- 3 Sloeg het monster met zijn staart?

Kleur het onderwerp rood.
Kleur de persoonsvorm groen.
Kleur het gezegde blauw.

3.2 Van elke zin is nog een stuk over.
Dat stuk heet _____**4** Maak de volgende zinnen langer met een waarmee-deel en een hoe-deel.

- 1 Hedi tekent een monster.

- 2 Slaat Tes de gevaarlijke hond?

- 3 De heks roert in de pan.

- 4 Graaft de hond een gat?

bedriegen:

Als je iemand bedriegt dan ben je expres oneerlijk tegen hem.

het bedrog:

Een bedrog dat is iets oneerlijks dat je doet.

afgaan op:

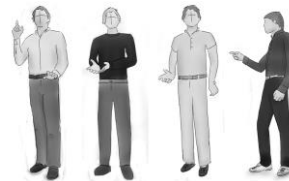
Als je op iemand afgaat, laat je je door zijn woorden leiden. Je doet wat hij zegt omdat je hem vertrouwt. Bijvoorbeeld: Ik durf wel op jouw woorden af te gaan. Ik vertrouw je. Je kunt ook op je gevoel afgaan. Dan doe je wat je gevoel zegt.

de intuïtie:

Intuïtie is het gevoel dat je over iets of iemand hebt zonder dat je weet waarom. Bijvoorbeeld: Mijn intuïtie zegt dat dit plan zal lukken.

de opvatting

Een opvatting is wat je van iets vindt. Een ander woord voor opvatting is mening. Bijvoorbeeld: Ik ben het niet eens met jouw manier van denken.

Woordenschat

1

Sommige mensen gaan af op hun intuïtie: hun gevoel is dan het belangrijkste. Andere mensen gaan af op opvattingen: hun eigen mening of mening van anderen is dan het belangrijkste.

Lees goed wat de leerlingen van klas 5 zeggen.

Welke leerlingen uit klas 5 gaat af op hun intuïtie en welke leerlingen gaan af op opvattingen?

Schrijf *intuïtie* of *opvattingen* onder de tekeningen.

Joël

Als ik 's ochtends mijn kleren uitkies, denk ik wel na over wat de klas ervan zal vinden.

Julia

Als ik sport, dan ga ik altijd op mijn gevoel af.

Aïsha

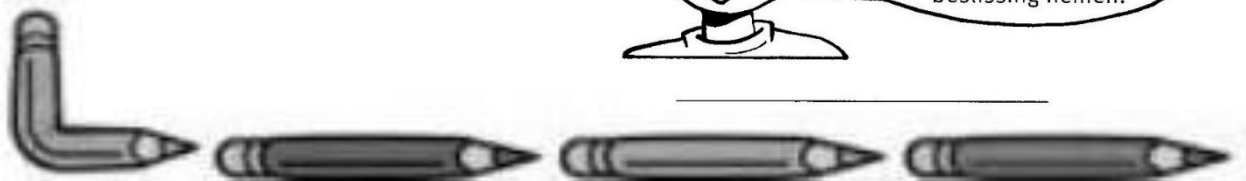

Als ik een beslissing moet nemen, doe ik altijd wat het beste voelt!

Nathan

Als ik het niet zo goed weet, dan vraag ik anderen wat ze ervan vinden. Zo kan ik toch een beslissing nemen.

Spelling

1 Zoek de goede **woorddelen** bij elkaar.
Schrijf het gevonden woord eronder.
Maak tien goede woorden.

schoolspriet graslokaal muistien bomterrein biebnet
sportplaats nagelmelding achtboek ballenlak slaapstil

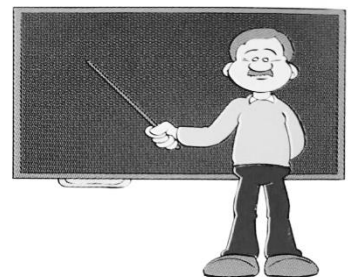
1 _____	6 _____
2 _____	7 _____
3 _____	8 _____
4 _____	9 _____
5 _____	10 _____

2.1 Zoek **de persoonsvorm** door de tijd te veranderen.
Onderstreep **de persoonsvorm** en schrijf het veranderde woord
achter de zin.

1 Dan stelt hij een vraag.	_____
2 De meester beweert van niet.	_____
3 Staat aan het eind van een persoonsvorm altijd een 't'?	_____
4 Weet jij het antwoord?	_____
5 Twan denkt over iets.	_____
6 "Maar wel vaak", zegt hij even later.	_____

2.2 Zoek het hele werkwoord.

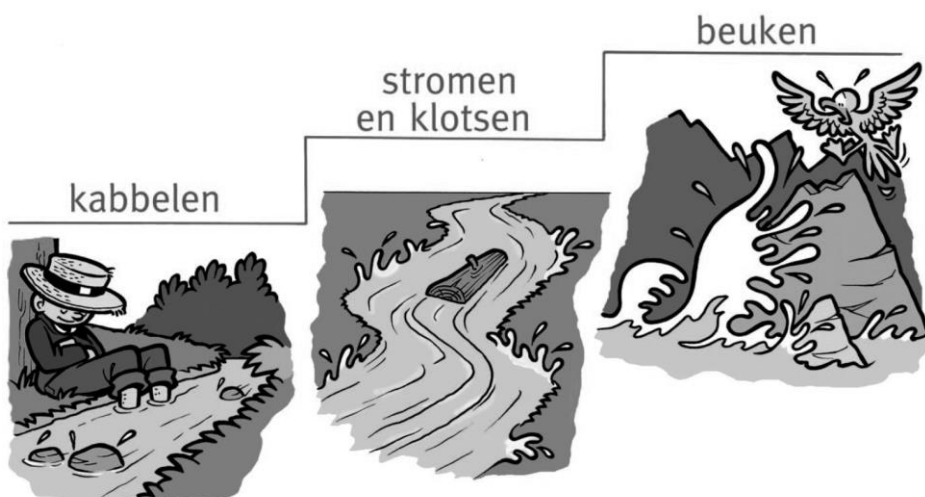
1 _____	4 _____
2 _____	5 _____
3 _____	6 _____

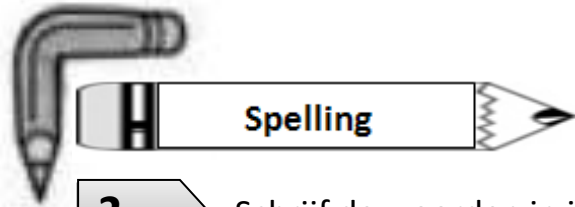

Woordenschat

- kabbelen:** Kabbelen is wanneer het water in een riviertje of beekje zachtjes stroomt met kleine golfjes.
- stromen:** Een vloeistof die stroomt, beweegt met kracht één richting uit. Bijvoorbeeld rivieren stromen naar zee. Zo ook wanneer het regent op Aruba stroomt het regenwater door de rooien naar zee.
- klotsen:** Klotsen is het geluid van een vloeistof die heen en weer gaat. Als je bijvoorbeeld een fles water schudt dan hoor je het water klotsen.
- beuken:** Beuken is wanneer de zee met kracht tegen de rotsen slaat of ook op het strand, vooral bij ruwe zee. Op Aruba is dit aan de noordkant te zien.

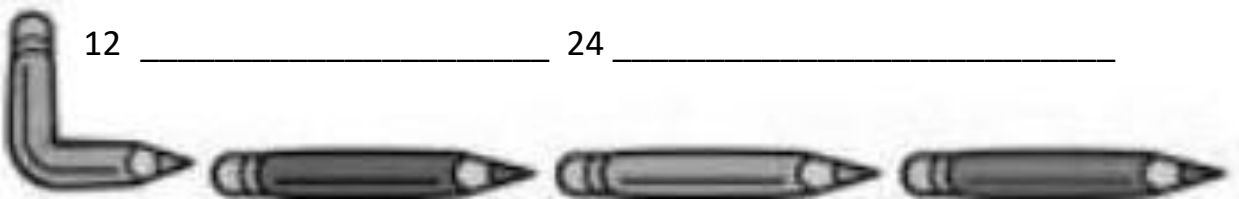

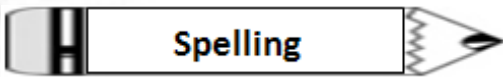
2 Schrijf de woorden in je schrift.
Vul steeds **i** of **ie** in.

♥ = i ♦ = ie

1 de abr♥koos	9 het ant♦k	17 het art♥kel
2 de bedien♥ng	10 de benz♥ne	18 de c♥troen
3 de d♦naar	11 de d♥a	19 de d♥amant
4 de d♦rendag	12 de d♥r♥gent	20 het et♥ket
5 het elast♦k	13 de fam♥l♦	21 de fantas♦
6 februar♥	14 de f♥guur	22 de fabr♦k
7 de g♥taar	15 de g♦ter	23 het ♥dee
8 ♦dereen	16 de ♥d♥oot	24 januar♥

1 _____	13 _____
2 _____	14 _____
3 _____	15 _____
4 _____	16 _____
5 _____	17 _____
6 _____	18 _____
7 _____	19 _____
8 _____	20 _____
9 _____	21 _____
10 _____	22 _____
11 _____	23 _____
12 _____	24 _____

3

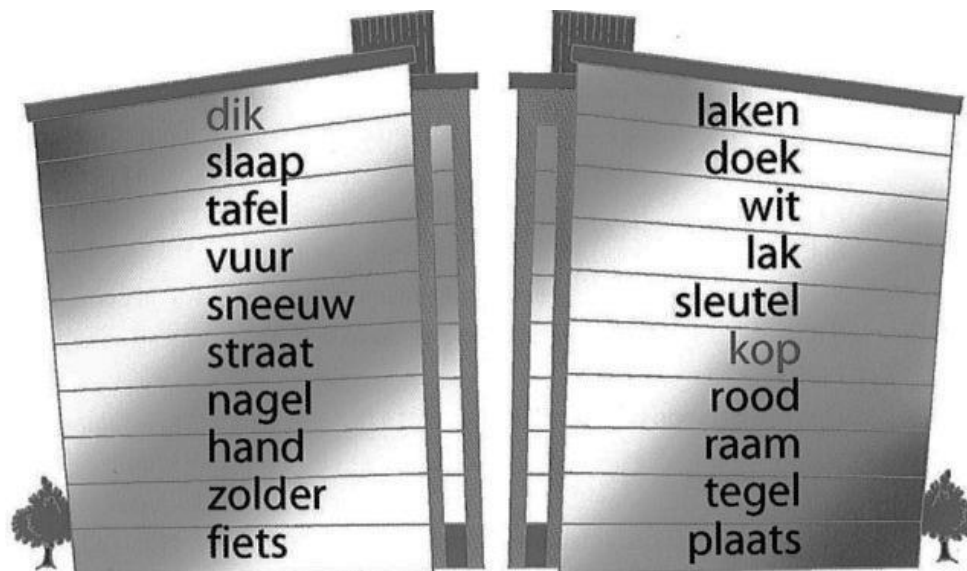
Welke woorden worden het?

Kies uit beide flatgebouwen een woord.

Schrijf het nieuwe woord in je Taalschrift.

Let op de **laatste letter** van het eerste woord en de **eerste letter** van het tweede woord.

De eerste is voorgedaan.

1 dikkop

2 _____

3 _____

4 _____

5 _____

6 _____

7 _____

8 _____

9 _____

10 _____

Spelling

4 Maak met elk woord een zin.

vuurrood tafellaken sneeuwwit kerkklok schrijffout

- 1 _____

- 2 _____

- 3 _____

- 4 _____

- 5 _____

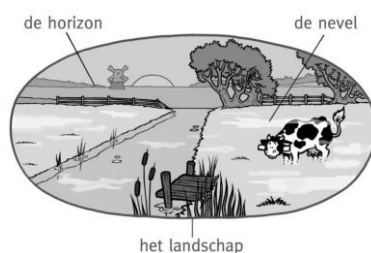

Woordenschat

het landschap: Een landschap is een stuk land met natuur, zoals de knoek.

de nevel: Nevel is dunne mist.

de horizon: De horizon is de lijn die je ziet tussen de lucht en de aarde als je bij de zee staat. Het lijkt of de lucht en de zee bij de horizon elkaar raken.

gewoonlijk: Gewoonlijk is zoals het meestal gebeurt, zoals je het gewend bent te doen. Als je 's morgens opstaat poets je je tanden.

dikwijls: Dikwijls betekent vaak. Als je iets dikwijls doet dan doe je het vaak maar niet altijd. Bijvoorbeeld er zijn kinderen die dikwijls te laat komen op school of ze vergeten dikwijls hun tanden te poetsen.

meestal: Meestal betekent in de meeste gevallen, bijna altijd.

vaak: Als je iets vaak doet, doe je het de meeste keren maar toch niet altijd.

Woordenschat

- 1** Dikwijls, meestal en vaak betekenen ongeveer hetzelfde! Ze betekenen 'bijna altijd'.

Zelden is het tegenovergestelde van dikwijls, meestal en vaak. Weet jij wat zelden betekent? Denk goed na!

1 Zelden betekent _____

- 2 Vul een woord in bij zin 2.
De betekenis van zin 2 moet hetzelfde blijven als in zin 1.

Zin 1:
Meneer Andres kijkt na schooltijd vaak het huiswerk na.

Zin 2:
Meneer Andres kijkt na schooltijd _____ het huiswerk na.

Zin 1:
Lourdes maakt bijna nooit haar huiswerk.

Zin 2:
Lourdes maakt _____ haar huiswerk.

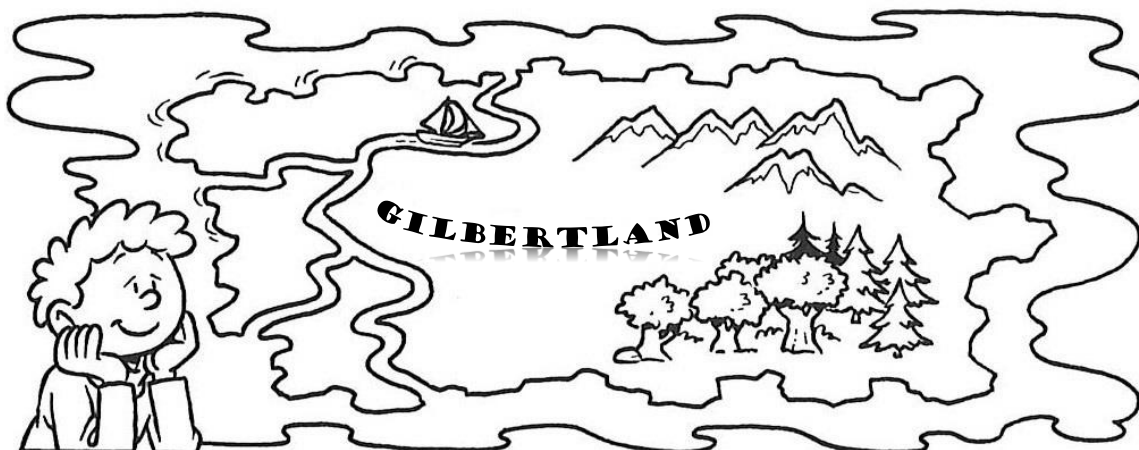
Zin 1:
Gilbert gaat dikwijls voetballen na schooltijd.

Zin 2:
Gilbert gaat _____ voetballen na schooltijd.

Woordenschat

- 2** Gilbert zit te fantaseren over zijn droomland. Hij zou dat land wel willen regeren. Hij noemt het land Gilbertland.

Welke landschappen zie je in Gilbertland?
Zet een kruisje in het goede hokje.

☐ woestijnlandschap	☐ heidelandschap
☐ graslandschap	☐ rivierenlandschap
☐ berglandschap	☐ maanlandschap
☐ sneeuwlandschap	☐ boslandschap

- 3** 1 Wat doe je gewoonlijk om half 8 in de ochtend?

- 2 Wat doe je gewoonlijk om half 8 in de avond?

Woordenschat

4 De puzzel

In dit zoekraadsel zijn 10 woorden uit het woordenboek verstopt. Zoek de 10 woorden op en schrijf ze op.

e	n	k	m	e	t	a	a	l	c	h	q	w
z	e	l	f	v	e	r	z	e	k	e	r	d
m	e	x	j	k	a	b	b	e	l	e	n	i
u	f	l	a	n	d	s	c	h	a	p	l	g
w	e	v	e	n	a	a	r	p	j	k	w	p
y	n	i	w	g	k	l	o	t	s	e	n	g
e	t	r	o	p	e	n	k	o	l	d	e	r
k	o	p	e	r	j	a	t	v	h	s	k	v
v	e	r	t	w	ij	f	e	l	d	z	t	l
c	k	i	s	i	h	o	r	i	z	o	n	u

Schrijf de woorden van de puzzel op.

1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

5 _____

6 _____

7 _____

8 _____

9 _____

10 _____

5

Welke twee woorden uit de puzzel horen steeds bij elkaar?

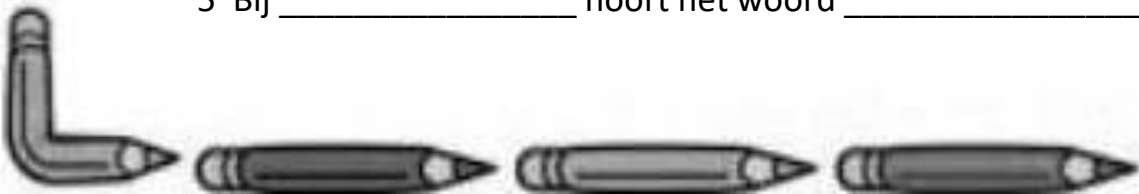
1 Bij _____ hoort het woord _____

2 Bij _____ hoort het woord _____

3 Bij _____ hoort het woord _____

4 Bij _____ hoort het woord _____

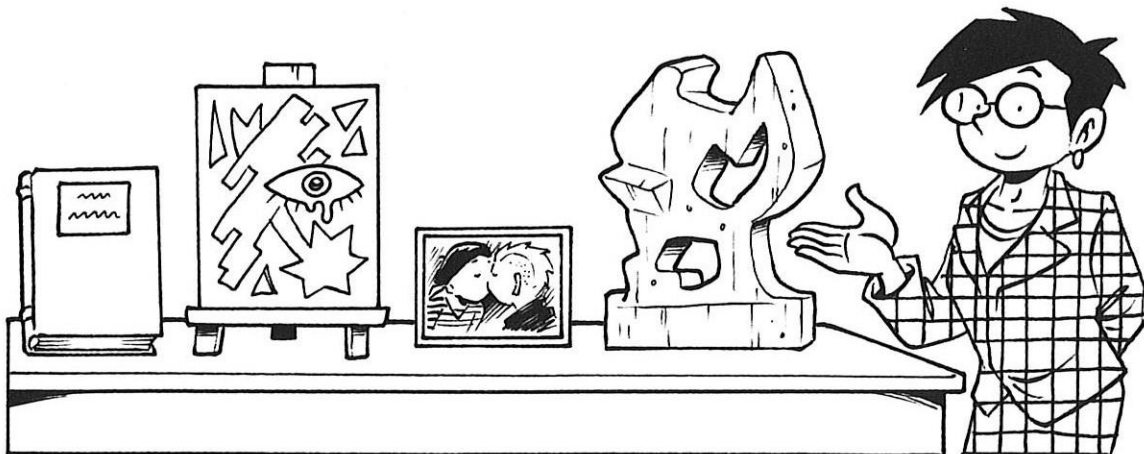
5 Bij _____ hoort het woord _____

1

Juf Mirta heeft een aantal kunstvoorwerpen mee naar school genomen. Kijk maar.

Juf Mirta zegt dat al de voorwerpen zijn gecreëerd.

1 Wat bedoelt juf Mirta met creëren?

- De voorwerpen groeien aan een boom.
- De voorwerpen zijn interessant.
- De voorwerpen zijn door iemand gemaakt.
- De voorwerpen nemen veel ruimte in beslag.

2 Door wie zijn de kunstvoorwerpen gecreëerd?

Kies uit: schrijver, schilder, beeldhouwer, fotograaf.

Het schilderij is gecreëerd door een _____

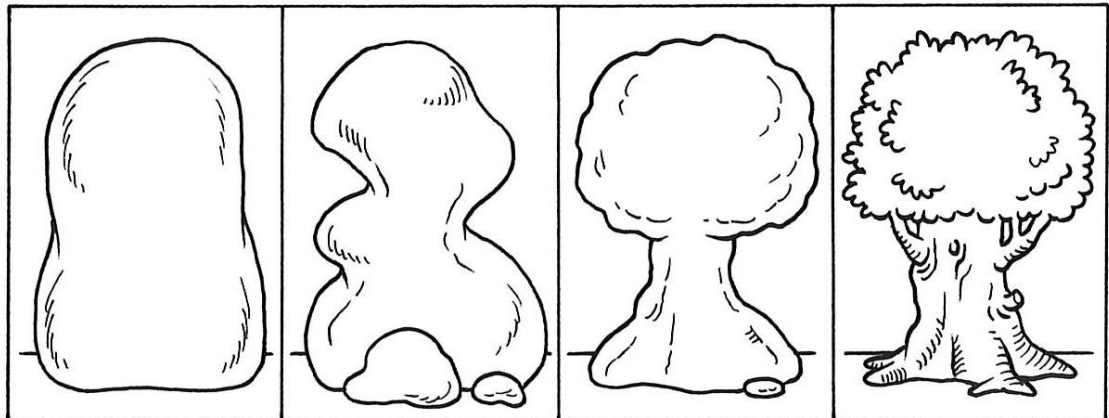
Het beeld is gecreëerd door een _____

Het boek is gecreëerd door een _____

2

Klas 5 moet van juf Mirta zelf iets creëren. Niels maakt een beeldje van een boom. Hij doet daar 2 uur over. Kijk maar.

1 bij het begin 2 na een half uur 3 na 1 uur 4 na 2 uur

1 Na hoeveel tijd begint het beeldje al vorm te krijgen?

Kruis aan.

- na 0 minuten
- na een half uur
- na 1 uur
- na 2 uur

2 Het creëren van de boom van Niels ging stukje bij beetje. Wat betekent dat?

- Het beeld was er ineens.
- Er ging van het beeld steeds een stukje een beetje kapot.
- Het beeld ontstond langzaam maar zeker.
- Het was heel moeilijk om het beeld te maken.

 Taalbeschouwing **1**

Lees de zinnen hieronder. Kleur de bijvoeglijke naamwoorden blauw.

- 1 Zwip vertelde Sofie van zijn boze dromen.
- 2 Zwip kreeg een lila kleur.
- 3 Ze stonden voor een groot huis.
- 4 'Dromenwinkel' stond er in grote letters.
- 5 Je kon er lieve dromen, gekke dromen en echte dromen kopen.
- 6 Ze liepen een klein kamertje in.

2

Vul in van welk materiaal het gemaakt is.

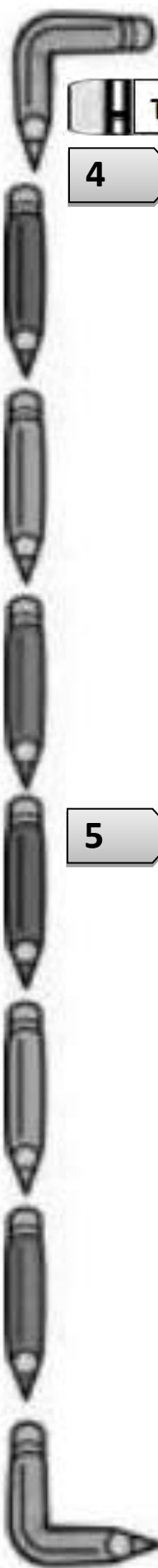
- 1 Een ijzeren hekje is van ijzer.
- 2 Een plastic fles is van _____
- 3 Wollen sokken zijn van _____
- 4 Een tinnen lepel is van _____
- 5 Een rubberband is van _____

Taalbeschouwing**3** Vul het woord in dat erbij past.

- 1 Een _____ ring is van goud.
- 2 Een _____ ketting is van zilver.
- 3 Een _____ oog is van glas.
- 4 Een _____ huis is van hout.
- 5 Een _____ sjaal is van zijde.
- 6 Een _____ asbak is van koper.
- 7 Een _____ jasje is van fluweel.
- 8 Een _____ standbeeld is van brons.
- 9 Een _____ brug is van steen.
- 10 Een _____ shirt is van katoen.

 Taalbeschouwing

- 4** dure juwelen – de juwelen zijn duur
een oud boek – het boek is oud

Vul aan.

- 1 rijke mensen – de mensen zijn _____
- 2 een rare juf – de juf is _____
- 3 een zacht geluid – het geluid is _____
- 4 een _____ blik – de blik is verroest
- 5 de _____ ogen – de ogen zijn rood
- 6 een _____ neus _ de neus is koud

- 5** Bedenk steeds twee woorden die iets van het zelfstandig naamwoord vertellen.

- 1 een lange, spannende droom
- 2 een _____ , _____ verhaal
- 3 een _____ , _____ reis
- 4 een _____ , _____ tafel
- 5 een _____ , _____ trap
- 6 een _____ , _____ schip
- 7 een _____ , _____ vaas
- 8 een _____ , _____ schoen

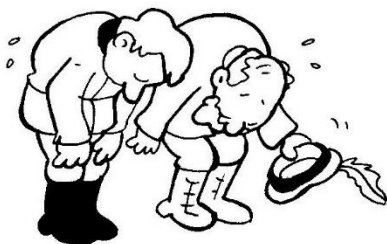
Taalbeschouwing

6.1

Lees de zinnen.

- 1 Die vrouw draagt een gouden speld.
- 2 Die vrouw heeft een gouden hart.

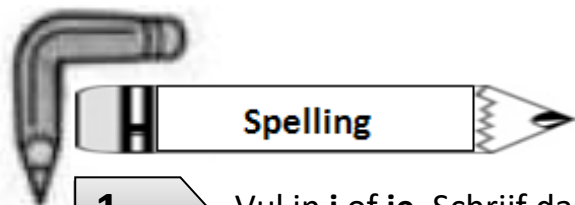
Wordt er met 'gouden' in zin 1 en 2 precies hetzelfde bedoeld?
Schrijf je mening op

6.2

- 1 De ridder droeg ijzeren handschoenen.
- 2 De koning regeerde met ijzeren vuist.

Wat vind je van 'ijzeren' in deze zinnen?
Schrijf maar weer op.

1

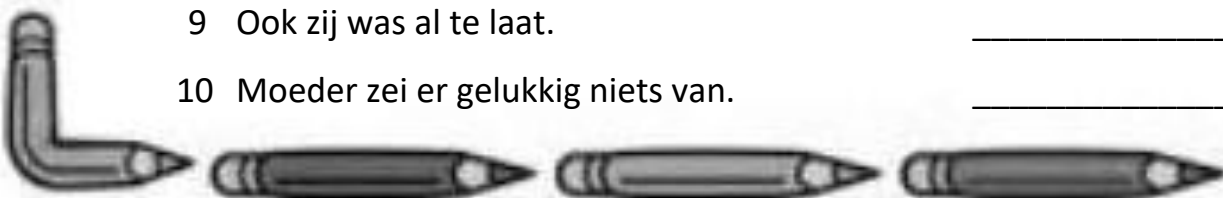
Vul in **i** of **ie**. Schrijf daarna het hele woord er nog eens achter.

- 1 Melvin tekent mooie **f__guren** in zijn schrift. _____
- 2 De meester zei dat **__dereen** op tijd moest komen. _____
- 3 Stanley heeft een geweldig **__dee** voor zijn feestje. _____
- 4 Toen de meester kwam, was de **ruz__** snel afgelopen. _____
- 5 De **lel__** is een van mijn lievelingsbloemen. _____
- 6 **Januar__** is de eerste maand van het jaar. _____
- 7 De **tax__** rijdt met grote snelheid door de stad. _____
- 8 De jongens gooien **k__zelstenen** in de rivier. _____
- 9 **Februar__** is de kortste maand van het jaar. _____
- 10 Als je geen **fantas__** hebt, kun je niks verzinnen. _____

2

Zoek de persoonsvorm door de zin in de tegenwoordige tijd te zetten. Schrijf de persoonsvorm in de tegenwoordige tijd erachter.

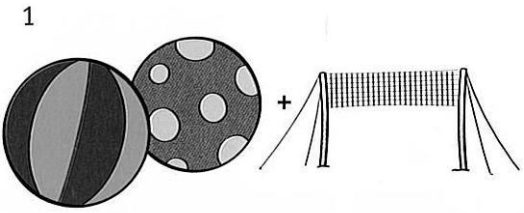
- 1 Kevin en Anna renden naar beneden. _____
- 2 Niemand dacht aan de baby. _____
- 3 Ze riepen naar elkaar. _____
- 4 Sliep de baby? _____
- 5 De kinderen speelden op het plein. _____
- 6 Ze deden een nieuw spel. _____
- 7 Vonden alle kinderen dat leuk? _____
- 8 Laura ging snel naar huis. _____
- 9 Ook zij was al te laat. _____
- 10 Moeder zei er gelukkig niets van. _____

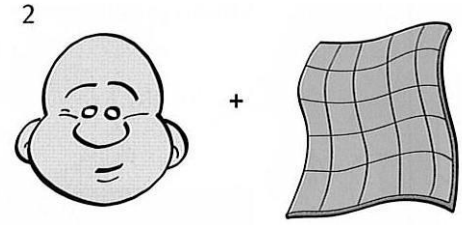

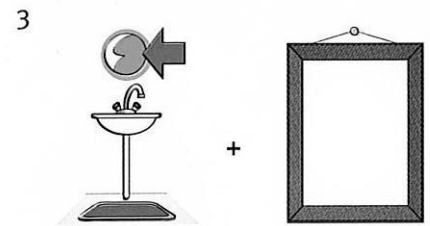

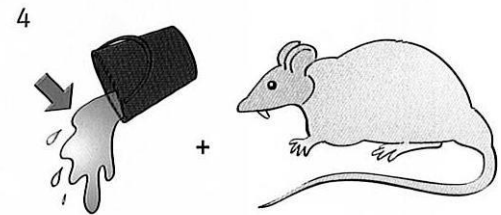
Spelling

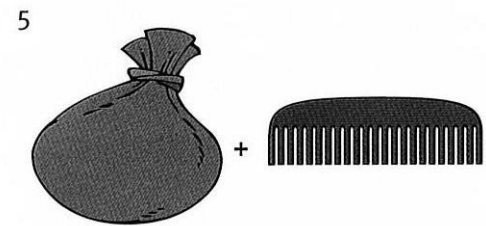
3 Welke woorden zijn hier getekend?
Schrijf ze op.

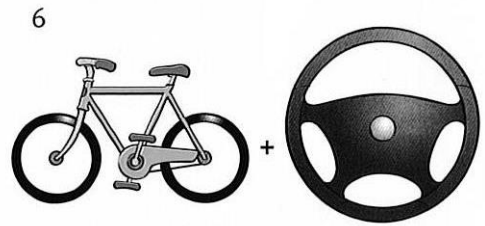

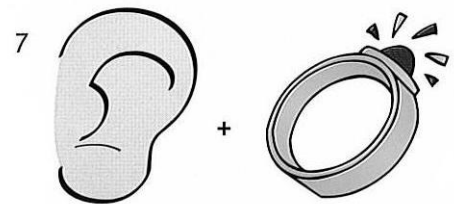

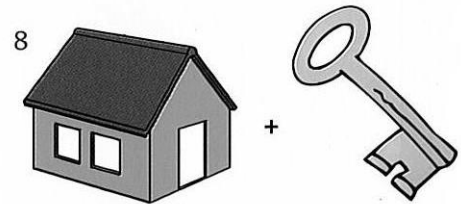

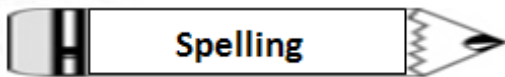

1.1

abrikoos

idee

elastiek

iedereen

citroen

diamant

siertegels

dierentuin

familie

figuren

spiegel

manieren

Lees de woorden hieronder. Probeer ze goed in te pren
Vult het juiste woord in. Het is een van de woorden die je zonet
hebt ingeprent.

1.2

- 1 Wat een goed _____ van jou!
- 2 Als _____ meedoet, zijn we zo klaar!
- 3 Hoe ver kun je _____ uitrekken voor het knapt?
- 4 Een _____ is een oranje vrucht.
- 5 In de _____ is een klein olifantje geboren.
- 6 Oma wil graag drie druppels _____ in haar thee.
- 7 Vind je _____ ook niet veel mooier dan betontegels?
- 8 Mijn tante kreeg een gouden ring met een _____ erin.
- 9 Weet je hoeveel _____ er zijn om de tafels te leren?
- 10 Als je in de _____ kijkt, zie je dat je een streep op je
voorhoofd hebt.
- 11 Heb je expres gekke _____ op je gezicht geschilderd?
- 12 Toen mijn tante trouwde kwam de hele _____ bij elkaar om
feest te vieren.

2.1

Lees de woorden hieronder. Probeer ze goed in te prenten.

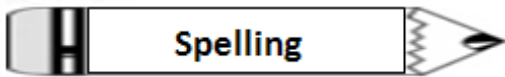

manier	vernielen	antiek
paniek	gieter	zelig
rivier	gitaar	artikel
etiket	skilift	kilo

2.2

Vul het juiste woord in. Het is een van de woorden die je zonet hebt ingeprent.

- 1 Er ontstond _____ toen er brand uitbrak.
- 2 De gevangene ontdekte een _____ om te ontsnappen.
- 3 Maar dan moest hij wel over een brede _____ zwemmen.
- 4 Je moet nog een _____ op het pakje plakken.
- 5 Hij speelde op zijn _____ en zong erbij.
- 6 Hij gaf de planten water met een grote _____.
- 7 Durf jij wel in een _____ naar de top van de berg?
- 8 Jonge hondjes zijn lief, maar ze _____ wel veel.
- 9 Er stond een _____ in de krant over een aardbeving.
- 10 Wat _____ voor al die arme kinderen!
- 11 Er was een jochie van zes dat nog geen tien _____ woog.
- 12 Als iets erg oud is, noem je dat _____.

 Spelling**3**

Verander de tijd van de zin. Onderstreep de persoonsvorm.
Schrijf het veranderde woord achter de zin.

1 Zij ziet Anna.

2 De meisjes gaan naar het park.

3 Ze zitten een kwartier op een bank.

4 Ze kijken naar de wandelwagen.

5 Die staat daar in het gras.

6 Er zit een klein kind in.

7 Maar er is niemand bij.

Taalbeschouwing**4**

In de volgende zinnen staan waar-delen. Schrijf die op.

- 1 Wendy en Francien zitten op het gras.

- 2 “Ik liep in een spookhuis”, griezelt Wendy.

- 3 “En ik werd in een donkere kelder opgesloten.”

5

Maak de zinnen langer met een waarmee-deel.

- 1 Ik maakte de deur open.

- 2 Het spook achtervolgde me.

- 3 Ik sloeg het spook.

Taalbeschouwing**6**

Maak de zinnen langer met een hoe-deel.

1 Ik rende het spookhuis uit.

2 Fanneska kijkt haar vriendin aan.

3 Ze trommelt met haar vingers op de grond.

7

Lees.

Slaapwandelen heeft veel met dromen te maken. Het is eigenlijk bijna hetzelfde. Alleen: bij dromen blijf je liggen en bij slaapwandelen ga je echt lopen. Soms kan een slaapwandeling lang duren. De slaapwandelaar doet dan dingen die hij anders ook doet: douchen, aankleden, eten enzovoort. Maar meestal is een slaapwandeling snel voorbij. De slaapwandelaar wordt vaak wakker doordat hij het koud krijgt. Slaapwandelen kan gevaarlijk zijn. In het donker kun je makkelijk ergens over struikelen. Soms klimmen slaapwandelaars uit een raam of ze gaan de straat op. Dat is natuurlijk nog gevaarlijker.

Volg de vragen 1 t/m 4 van Leeswijzer
2. Schrijf de antwoorden op vraag 3 en 4 hieronder.

3 _____

4 _____

Leesbegrip**8.1**

Lees.

Van: Giandra Ras

Aan: gino_daal@setarnet.aw

Onderwerp: boekbespreking

Hallo Gino,

Ik heb volgende week mijn boekbespreking over het boek De Dromendief. Die heb jij nog thuis. Kun je hem morgen meenemen naar school?

Giandra

Wat voor soort tekst is het? Gebruik je Leeswijzer.

Het is een _____

8.2

Beantwoord de vragen die bij deze tekstsoort horen.

1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

Taalbeschouwing

9

De woorden met *i* en *ie* zijn in de war geraakt.
Zoek deze woorden en schrijf de hele zin goed op.

- 1 De meisjes maken zieru met elkaar.
- 2 Bijna iedereen ging met de xita naar het feest.
- 3 Van dat schilderij hangt een pieko in de voorkamer.
- 4 Elke middag krijgen de kendiren een lekkere tisto.
- 5 De kinderen zoeken mooie ronde zelkiestenen.
- 6 De politie heeft de vreemde guurfi achter de liestra gezet.
- 7 De maand riafebru is korter dan de maand riajanu.

1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

5 _____

6 _____

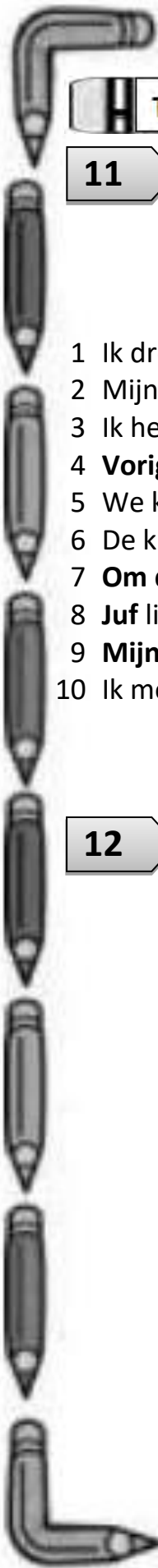
7 _____

10

Wat is de persoonsvorm?
Staat deze in de **tegenwoordige tijd**, dan kleur je hem **groen**.
Staat deze in de **verleden tijd**, dan kleur je hem **blauw**.

- 1 De kinderen van de flat speelden samen op straat.
- 2 Yasmin komt naar buiten en wil graag meedoen.
- 3 De meisjes gaan naar het zwembad.
- 4 Even later zitten ze bij elkaar op de speelplaats.
- 5 Fabian keek naar de mensen.
- 6 Die zaten op de tribune en liepen langs het bad.
- 7 Er was ook een kleine jongen bij.
- 8 Die wandelde helemaal alleen.

Taalbeschouwing

11

In de zinnen zijn stukjes vetgedrukt. Als dat vetgedrukte stukje een waar-deel, wanneer-deel of een hoelang-deel is, is het antwoord goed. Anders is het antwoord fout. Zet een rondje om de goede antwoorden.

1 Ik droom er al jaren van om later dierenarts te worden.	goed/fout
2 Mijn ouders hebben een manege buiten het dorp .	goed/fout
3 Ik heb zelf ook een paard .	goed/fout
4 Vorige week mocht onze klas de manege bezoeken.	goed/fout
5 We kregen een rondleiding door mijn moeder.	goed/fout
6 De kinderen vonden het in de stallen het leukst.	goed/fout
7 Om drie uur moesten we weer naar school terug.	goed/fout
8 Juf liet ons een opstel schrijven over het bezoek.	goed/fout
9 Mijn opstel heb ik 'Mijn droom' genoemd.	goed/fout
10 Ik moet alleen nog een poos geduld hebben.	goed/fout

12

Maak de zinnen langer met een waarmee-deel.

- 1 Isabelle brengt hooi naar de stal.

Isabelle _____

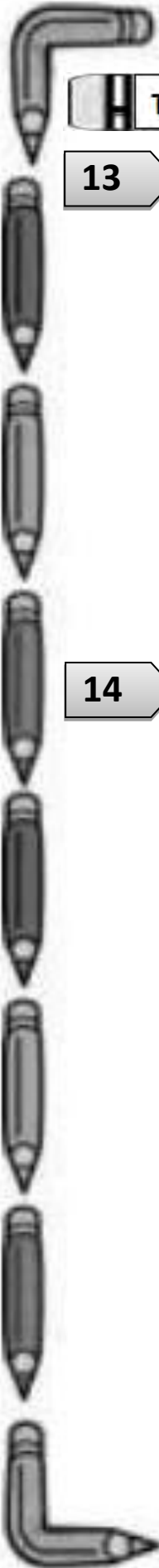
- 2 Ze veegt de stal aan.

Ze _____

- 3 Haar moeder haalt water.

Haar moeder _____

 Taalbeschouwing **13**

Maak de zinnen langer met een hoe-deel.

- 1 Juf gaf ons uitleg op school.

Juf _____

- 2 We gingen 's middags naar de manege.

We _____

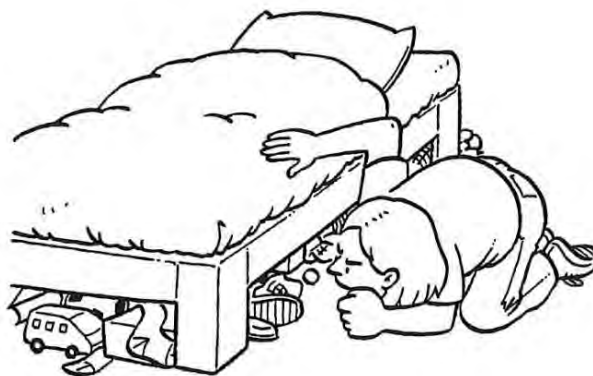
- 3 Isabelle las haar opstel voor.

Isabelle _____

14

In de volgende tekst staan aanhalingstekens. Zet jij die er even in?

Mam, ik ben klaar. Johnny's moeder kijkt verbaasd de kamer rond. Dat ziet er inderdaad netjes uit, zegt ze. Hoe heb je dat zo vlug gedaan? Johnny haalt zijn schouders op. Gewoon hard gewerkt, antwoordt hij. Van beneden klinkt een stem: Johnny, schiet eens op! Johnny kijkt zijn moeder aan. Mag ik nu gaan voetballen? Francis staat op me te wachten. Zijn moeder knikt. Johnny rent de trap af. Ik kom eraan! roept hij. Zijn moeder kijkt onder het bed. Daar ligt alle troep van een half uur geleden. Vlug loopt ze achter Johnny aan. Dat had je gedroomd, mannetje, mompelt ze.

Taalbeschouwing **15**

Vul het goede antwoord in.

Kies uit:

jij	jouw	jou	u	uw	ons	onze	zijn
-----	------	-----	---	----	-----	------	------

- 1 “Er sluipt ’s nachts een dromendief door _____ dorp”, zegt de oude man tegen Sabrina en Lisandra.
- 2 _____ stem klinkt geheimzinnig en eng.
- 3 “Hebt _____ hem wel eens gezien?” vraagt Lisandra.
- 4 “Ja”, zegt de man, “en hij stond bij _____ huis.”
- 5 “Dat kan niet”, zegt Lisandra, “want dan had _____ hond vast wel geblaft.”
- 6 “Ja, maar daar slaap _____ dwars doorheen”, lacht Sarina.
- 7 “Naar _____ luister ik niet”, zegt Lisandra met haar neus in de lucht.
- 8 “Meneer, wilt u _____ verhaal afmaken?”

Taalbeschouwing

16

In elke zin staat een waar-deel of een wanneer-deel. In één zin staan zelfs allebei. Zet een rondje om de waar-delen en de wanneer-delen.

- 1 Marietje en Lena zitten op het klimrek.
- 2 Na schooltijd kletsen ze meestal nog een poosje.
- 3 “Ik droomde laatst iets heel gek”, zegt Marietje.
- 4 “Ik wandelde met jou langs de rooi.
- 5 En na een poos waren we opeens in een ander gebied.”
- 6 “Was dat gisteren?” wil Lena weten.
- 7 “Nee, dat was vorige week”, zegt Marietje verbaasd.
- 8 “Dan is het goed”, zegt Lena, “want gisteren was ik gewoon thuis.”

